

به نام خداوند جان و خرد				
سؤالات امتحان فصل ۲ فارسی (۲)		پایه یازدهم	همه رشته ها	تاریخ امتحان: آبان ۱۴۰۲
نام و نام خانوادگی:		تعداد صفحات: ۳ صفحه		زمان آزمون: ۶۰ دقیقه
دبیرستان نمونه دولتی اسوه				
ردیف	سؤالات			نمره
بخش یکم: قلمرو زبانی (۷ نمره)				
۱	املاي کدام واژه‌ها با توجه به معنی غلط است. (الف) صغیر: بانگ و فریاد بلند (ب) احتزاز: جنبیدن (ج) نحیب: بیم (د) آز: حرص			
۲	کدام کلمات در ابیات الف و ب با هم رابطه ترادف دارند؟ (الف) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند/ چو کشتی بادپا در رود افکند (ب) به زیر باره می‌نالید از درد/ سوار زخم‌دار نیم‌مرده			
۳	کلمات مشخص شده را معنی کنید. (الف) فروغ خرگه خوارزمشاهی (ب) در آن سیماب‌گون امواج لرزان (ج) خود را بیرون از حصار به صف آتش دشمن زد. (د) خدا داند چه افسرها که رفته			
۴	غلط‌های املايي را در گزینه‌های زیر پیدا کرده، صحیح آن را بنویسید. (الف) بدان شمشیر تیز عافیت‌سوز/ در آن انبوح کار مرگ می‌کرد (ب) ز هر سو بر سواری غلط می‌خورد/ تن سنگین اسبی تیر خورده (ج) شبی را تا شبی با لشکری خورد/ ز تن‌ها سر، ز سرها خود افکند (د) شاهزاده نوجوان، میرزا عیسی قاسم را پدر معنوی خود می‌دانست و بی‌اذن و خاست او دست به کاری نمی‌زد.			
۵	در عبارت «هر درختی را ثمره معین است که به وقتی معلوم، به وجود آن تازه آید و گاهی به عدم آن پژمرده شود و سرو را هیچ از این نیست.» (الف) دو واژه بیابید که رابطه «تضمن» دارد. (ب) دو واژه که رابطه «ترادف» دارد پیدا کنید. (ج) نوع «را» در جمله اول و آخر چیست؟			
۶	در کدام بیت معادل معنایی «خوناب» می‌بینید. (الف) چه اندیشید آن دم کس ندانست/ که مزگان‌ش به خون دیده تر شد. (ب) ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی/ بنای زندگی در آب می‌دید (ج) در آن دریای خون در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید			
۷	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (الف) به خوناب شفق در دامن شام/ به خون آلوده ایران کهن دید (ب) نهان می‌گشت روی روشن روز/ به زیر دامن شب در سیاهی			
۸	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. «در آن روزهای غربت، نیازمند دلگرمی و امید بودیم تا روحمان در زندان بعثی‌ها نپوسد. اگر این مقاومت روحی می‌شکست، زندگی خیلی سخت‌تر می‌شد و دشمن هر لحظه در کمین کسانی بود که به قول خودشان کم آورده بودند.» (الف) کدام گروه اسمی در عبارت بالا با الگوی «صفت + اسم + صفت» ساخته شده است؟ (ب) در جمله اول، جمله هسته کدام است؟ (ج) زمان فعل کدام جمله «ماضی بعید» است؟ (د) کدام واژه در نقش «معطوف» است؟			
۹	در جمله «در این کار از مشاوره با شخصیت دانشمند و فرزانه حاج آقا کرامت شیرازی بهره بردم و ایشان دریغ نکردند.» (الف) کدام واژه در نقش شاخص است؟ (ب) کدام واژه «حرف ربط هم‌پایه ساز» است؟			

بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۰	در ابیات زیر کدام آرایه ادبی دیده نمی‌شود؟ «آبی تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم / از شیشه نبودیم که که با سنگ بمیریم فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد / در غیرت ما نیست که در ننگ بمیریم» الف) واج آرایه ب) تضاد ج) تشخیص د) کنایه	۰/۵
۱۱	در بیت « چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی بادپا در رود افکند » تکرار کلمات «چو» چه آرایه ای را آفریده است؟	۰/۲۵
۱۲	در عبارت « ملت‌ها و قبایل مختلف بوی پیشرفت اروپا به مشامشان نرسیده بود.» چه آرایه ادبی دیده می‌شود؟	۰/۵
۱۳	اشعاری که از چند بند هم‌وزن و هم‌آهنگ تشکیل شده است و هر بند، شامل چهار مصراع است؛ یا می‌گویند. این نوع شعر بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و به کار می‌رود و رواج آن از دوره بوده است.	۱
۱۴	در ابیات زیر کلمات مشخص شده استعاره از چیست؟ الف) در آن دریای خون در دشت تاریک / به دنبال سر چنگیز می‌گشت ب) در آن دریای خون، در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید	۰/۵
۱۵	در تشبیه بیت «چو آتش در سپاه دشمن افتاد / ز آتش هم کمی سوزنده‌تر شد» مشبه و وجه شبه را کدام است؟ مشبه: وجه شبه:	۰/۵
۱۶	در ابیات زیر کدام آرایه ادبی مشترک می‌بینید؟ نشان دهید. الف) میان موج می‌رقصید در آب / به رقص مرگ اخترهای انبوه ب) از این سد روان در دیده شام / ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت	۰/۵
۱۷	نویسنده دو کتاب «آغازگری تنها» و «زندان موصل» کیست؟ کتاب زندان موصل خاطرات کیست؟	۰/۷۵
۱۸	«دچار التهاب بودن» در جمله «دربار از درون در تب و تاب و التهاب بود» کنایه از چیست؟	۰/۵

بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۹	معنی هریک از اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (۵ نمره)	
۱	الف) در آن باران تیر و برق پولاد / میان شام رستاخیز می‌گشت	
۱	ب) دمار از جان این غولان کشم سخت / بسوزم خانمان هاشان به شمشیر	
۱	ج) به رود سند می‌غلطید بر هم / ز امواج گران کوه از پی کوه	
۱	ز بنای زندگی بر آب می‌دید.	
۰/۵	ه) آفتاب داشت تیغ می‌کشید.	
۰/۵	و) مراسم آن سال تنها لعابی از تشریفات به رو داشت.	
		

درک مطلب (۳ نمره)

۰/۵	کدام گزینه مفهوم بیت «ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت / دو چندان می شکفت و برگ می کرد» است؟ (الف) رشد سریع درختان در بهار (ب) فرا رسیدن فصل بهار (ج) زیادتر شدن تعداد دشمنان (د) زیاد تر شدن تعداد کشته ها	۲۰
۰/۵	منظور از آغازگری تنها در درس پنجم کیست؟	۲۱
۱	توجه به بیت «از این سد روان در دیده شاه / ز هر موجی هزاران نیش می رفت» چرا رود سند، همانند نیشی در چشمان سلطان جلال-الدین فرو می رفت؟	۲۲
۰/۵	با توجه به جمله «در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر.» در درس آغازگری تنها منظور از پدر و پسر کیست؟	۲۳
۰/۵	مفهوم کدام گزینه به بیت «به پاس هر وجب خاکی از این ملک / چه بسیار است آن سرها که رفته» نزدیک تر است؟ (الف) فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید / که هر کس نکند مثل من است (ب) خانه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۲۴

شاد باشید.

ردیف	سؤالات	نمره
بخش یکم: قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	(ب) اهتزاز (ج) نهیب	۰/۵
۲	بادپا، باره	۰/۵
۳	(الف) خیمه بزرگ (ب) به رنگ جیوه (ج) دیوار (د) تاج	۱
۴	(الف) انبوه (ب) غلت (ج) خرد (د) بی‌ازن	۱
۵	(الف) درخت و سرو (ب) معین و مشخص (ج) فک اضافه، حرف اضافه	۱
۶	(الف) خون دیده	۰/۵
۷	(الف) مضاف‌الیه، مفعول (ب) نهاد، متمم	۱
۸	(الف) این مقاومت روحی (ب) تا روحمان در زندان بعثی‌ها نپوسد (ج) جمله آخر آورده بودند (د) امید	۱
۹	(الف) حاج آقا (ب) و در جمله آخر	۰/۵
بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۰	(د) کنایه	۰/۵
۱۱	جناس همسان	۰/۵
۱۲	حس آمیزی	۰/۲۵
۱۳	چهارپاره، دوبیتی پیوسته، سیاسی، مشروطه	۱
۱۴	(الف) میدان جنگ (ب) سرخی غروب	۰/۵
۱۵	جلال الدین خوارزمشاه، سوزان بودن و نابود کردن	۰/۵
۱۶	پارادوکس یا متناقض نما رقص مرگ و سد روان	۰/۵
۱۷	مجید واعظی، کامور بخشایش اسیر آزاد شده اصغر رباط جزی	۰/۷۵
۱۸	بی‌قراری و ناآرامی و تشویش	۰/۵
بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۹	معنی هریک از اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (۵ نمره)	
	(الف) جلال الدین در میان آن همه تیر و درخشش شمشیرهای فولادین، در میدان نبرد که مثل قیامت بود در حال جست‌جو بود.	۱
	(ب) این مغولان را به سختی شکست دهم و نابود کنم و با شمشیر خانه و سرزمینشان را نابود سازم.	۱
	(ج) در رود سند موج‌های خروشان همانند کوه‌هایی بودند که پشت سر هم ویران می‌شدند.	۱
	(د) اگر می‌توانی مانند درخت نخل بخشنده باش و به دیگران کمک برسان.	۰/۵
	(ه) خورشید داشت طلوع می‌کرد.	۰/۵
	(و) مراسم آن سال فقط خودنمایی و رقابت بود.	۰/۵
	(ز) از زندگی خود ناامید شد و نابودی خود را می‌دید.	۰/۵
درک مطلب (۳ نمره)		
۲۰	(ج) زیادتیر شدن تعداد دشمنان	۰/۵
۲۱	عباس میرزا	۰/۵

۰/۵	جامعه بسته و محدود و سنت های دست و پا گیر و کهنه ارتباط با دنیای بیرون و پیشرفته و شکوفایی	۲۲
۰/۵	فتحعلی شاه، عباس میرزا	۲۳
۰/۵	ب	۲۴
۰/۵	زیرا امواج رود سند مانع عبور سلطان از رودخانه می شد و نمی توانست از وطنش دفاع کند.	۲۵

شاد باشید.

